

REDUCEREA FISCALITĂȚII, CU AJUTORUL COTEI UNICE DE IMPOZITARE, O CALE IMPORTANTĂ DE REDUCERE A EVAZIUNII FISCALE

PREP.UNIV. IRINA-ELENA VOICA
CONF.UNIV.DR. LUCIAN-ION MEDAR
Universitatea „Constantin Brâncuși”, Tg-Jiu
Facultatea de Științe Economice

Summary: Startede with first January 2005, it was introduced the unique tax (16%) for incomes of independents activities, ceson of properties, agricultural activities, profit, pensions, prizes and salaries. This measute have the propose to stopped the fiscal evasion.

Evaziune fiscală reprezintă sustragerea prin orice mijloace, în întregime sau în parte, de la plata impozitelor, taxelor și a altor sume datorate bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor speciale extrabugetare de către persoanele fizice și persoanele juridice române sau străine, denumite în continuare contribuabili.

Ca o măsură de eliminare a evaziunii fiscale, începând cu data de 1 ianuarie 2005, a fost introdusă cota unică de impozitare, astfel impozitul pe profitul companiilor se va reduce de la 25 % la 16 %, iar sistemul global de impozitare a veniturilor persoanelor fizice va fi înlocuit cu o cotă de 16 %. Persoanelor ce au mai multe locuri de muncă li se va reține un impozit de 16 % din venit (după ce i se scad contribuțiile sociale), fără a mai fi nevoie să completeze declarații de venit în 2006 pentru veniturile obținute în 2005. Pentru a nu fi înregistrate pierderi de către salariați ca urmare a aplicării cotei unice, a fost instituit un sistem de deduceri, a căror valoare depinde de numărul de persoane aflate în întreținere și de valoarea salariului. Valoarea deducerii va crește dacă numărul de persoane aflate în întreținere este mai mare, și va scădea pe măsură ce salariul va crește. Deducerile personale vor fi acordate o singură dată doar pentru veniturile din salariile obținute la locul de muncă de bază.

Cota unică de impozitate de 16 % se aplică asupra bazei de calcul, conform legislației în vigoare pentru determinarea impozitului pe profit și a celor pe veniturile provenite din următoarele surse: activități independente, salarii, cedarea folosinței bunurilor, pensii, activități agricole, premii, alte surse.

Veniturile din activități independente se referă la veniturile comerciale, veniturile din profesii libere și veniturile din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/ sau într-o formă de asociere. Baza de calcul asupra căreia se aplică cota de 16 % în cazul acestor venituri se determină ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile, altele decât cheltuielile de sponsorizare, mecenat, cheltuielile de protocol și cotizațiile plătite la asociațiile profesionale.

Veniturile din salarii reprezintă toate veniturile în bani și /sau în natură obținute de o persoană fizică ce desfășoară o activitate în baza unui contract individual de muncă sau a unui statut special prevăzut de lege, indiferent la perioada la care se referă, de denumirea veniturilor ori de forma sub care ele se acordă, inclusiv indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă.

La locul unde se află funcția de bază, impozitul lunar pe veniturile din salarii se determină prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul ce se determină ca diferență între venitul net din salarii (calculat prin deducerea din venitul brut a contribuțiilor obligatorii aferente unei luni) și deducerea personală, cotizația sindicală plătită și contribuțiile la schemele facultative de pensii ocupaționale.

Deducerile personale se acordă persoanelor fizice care au un venit brut lunar de până la 10.000.000 lei inclusiv, în funcție de persoanele aflate în întreținere astfel:

- 2.500.000 lei - pentru contribuabilii care nu au persoane în întreținere;

- 3.500.000 lei - pentru contribuabilii care au o persoană în întreținere;
- 4.500.000 lei - pentru contribuabilii care au două persoane în întreținere;
- 5.500.000 lei - pentru contribuabilii care au trei persoane în întreținere;
- 6.500.000 lei - pentru contribuabilii care au patru sau mai multe persoane în întreținere.

Contribuabilii care realizează venituri brute din salarii cuprinse între 10.000.001 lei și 30.000.000 lei beneficiază de deduceri personale ce sunt calculate în funcție de numărul de persoane aflate în întreținere după următoarea formulă:

$$D_x = D'_x * [1 - (VBL - 10.000.000) / 20.000.000] \quad (1)$$

D – deducerea personală pentru contribuabilii cu un venit brut lunar cuprins între 10.000.001 lei și 30.000.000 lei ;

D' – deducerea personală pentru contribuabilii cu un venit brut lunar pînă la 10.000.000 lei inclusiv ;

x – numărul de persoane aflate în întreținere;

VBL – venitul brut lunar.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii de peste 30.000.000 lei nu se acordă deducere personală.

Persoanele în întreținere pot fi soția/soțul, copiii sau alți membrii de familie, rudele contribuabilului sau ale soțului/soției acestuia pînă la gardul al doilea, ale cărui venituri lunare, impozabile și neimpozabile, nu depășesc 2.500.000 lei. În cazul în care o persoană este întreținută de mai mulți contribuabili, suma reprezentând deducerea se acordă unui singur contribuabil. Acesta este ales conform înțelegerii între părți.

Pentru veniturile obținute în celelalte cazuri, impozitul lunar se calculează prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul ce se determină ca diferență între venitul brut și contribuțiile obligatorii pe fiecare loc de realizare a acestora.

Veniturile din cedarea folosinței bunurilor sunt acele venituri (altele decât cele din activități independente) în bani și/sau în natură provenite din cedarea folosinței bunurilor mobile sau imobile, obținute de către proprietar, uzufructuar sau alt deținător legal. Baza de calcul a impozitului pe veniturile din cedarea folosinței bunurilor, o reprezintă venitul net, ce se stabilește prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 25% asupra venitulului brut.

$$VN_{cb} = VB_{cb} - 25\% * VB_{cb} \quad (2)$$

$$Imp_{cb} = VN_{cb} * 16\% \quad (3)$$

VN_{cb} – venitul net din cedarea folosinței bunurilor

VB_{cb} – venitul brut din cedarea folosinței bunurilor

Imp_{cb} – impozitul pe veniturile din cedarea folosinței bunurilor

Veniturile din pensii reprezintă sume primite sub formă de pensii de la fondurile înființate din contribuțiile sociale obligatorii, făcute către un sistem de asigurări sociale, inclusiv cele din schemele facultative de pensii ocupaționale, și cele finanțate de la bugetul de stat. Pentru a stabili venitul impozabil lunar în acest caz, se scade din venitul de pensii suma neimpozabilă de 9.000.000 lei.

Plătitorul de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul aferent acestui venit, de a-l reține și de a-l vărsa la bugetul de stat. Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de 16% asupra impozitului lunar din pensii.

Veniturile din activități agricole sunt acele venituri care provin din cultivarea și valorificarea florilor, legumelor și zarzavaturilor, în sere și solarii special destinate acestor scopuri; cultivarea și valorificarea arbuștilor, plantelor decorative și ciupercilor; exploatarea pepinierelor viticole și pomicole. Impozitul pe venitul din activitățile agricole se calculează prin aplicarea cotei de 16% asupra venitulului net, determinat pe bază de norme de venit.

Veniturile din premii cuprind veniturile din concursuri. Venitul dintr-un singur concurs se impune cu o cotă de 16%, cotă ce se aplică asupra venitulului net (diferența dintre venitul din premii și suma reprezentând venitul neimpozabil). Excepția de la această impunere o reprezintă premiile în

bani sau în natură sub valoarea sumei neimpozabile ce are valoarea de 8.000.000 lei pentru fiecare concurs, realizat de același organizator sau plătitor.

Veniturile din alte surse cuprind:

- prime de asigurări suportate de o persoană fizică independentă sau de orice altă entitate, într-o activitate în care suportatorul nu are o relație generatoare de venituri salariale pentru persoana fizică;
- câștiguri primite de la societățile de asigurări, ca urmare a contractului de asigurare semant între părți cu ocazia tragerilor de amortizare;
- venituri reprezentând onorarii din activitatea de arbitraj comercial, primite de persoanele fizice;
- venituri de natura diferențelor de preț pentru anumite bunuri, servicii și alte drepturi, primite de pensionari potrivit clauzelor contractului de muncă sau în baza unor legi speciale.

Prin reducerea cotei de impozitare la 16%, agentii economici sunt încurajați să își achite datoriile față de bugetul statului, fapt ce determină reducerea evaziunii fiscale.

Bibliografie:

1. *** Ordonanța de urgență nr.138/29.12.2004
2. *** Legea nr. 571/23.12.2003